

Edak - S. S. İzmir Eczacılar Üretim Temin ve Dağıtım Kooperatifi Genel Kurulu Yapıldı

EDAK'ın 7. Olağan Genel Kurulu 23.Mart.1986 günü üyelerinin yoğun katılımı ile yapıldı. Genel Kurula sunulan ve geçen yılın değerlendirilmesinin yapıldığı Çalışma Raporunda özetle şöyle denildi:

«Kooperatifimiz açısından 1985 yılı her anlamda büyüme ve yapılabilecekleri sonuna kadar zorlayarak azamiyi gerçekleştirme yılı oldu.

EDAK'ın geçmiş bir yılda gösterdiği gelişmeyi çeşitli verilerden hareketle şöyle değerlendirebiliriz:

Ortak Sayısındaki Artış : 1985 yılı başında 268 olan faal ortak sayımız, yıl sonunda 91 yeni ortak girişi, 13 ortaklıktan çıkma ve çıkarılma ile 346'ya ulaşmıştır. Artış oranı % 29'dur.

Ciro artışı : Kooperatifimizin 1984 yılında % 20 iskontodan sonra yaptığı ciro 801.640.000 TL'dir. Bu yılki ciromuz ise % 105'lik bir artışla 1.643.871.000 TL olmuştur.

Gelir Gider farkının artışı : 1984 yılında 21.189.000 TL olan gelir gider farkı ise 53.467.000 TL'ye ulaşarak % 152'lik rekor bir artış göstermiştir.

% 20 - % 8'den sonra verilen iskontolar % 46'lık artışla 21.970.000 TL olarak hesaplanmaktadır.

Son 4 yılın gelir ve gider kalemlerinin ciroya oranlarını gösteren tablo incelendiğinde kooperatifimizde verimliliğin artmaya devam ettiği görülecektir.

Yıl	Personel Gid/Ciro	Genel Gid/Ciro	Verilen İsk/Ciro	Bilanço Kârı/Ciro
1982	% 3,04	% 1,98	% 1,48	% 1,45
1983	% 2,72	% 1,79	% 0,93	% 2,44
1984	% 2,59	% 1,62	% 1,91	% 2,84
1985	% 2,09	% 1,59	% 1,33	% 3,25

1984 yılında yürürlüğe giren sürsarj kararname ile mesleğimiz çok önemli bir kazanım elde etmiştir. Biz kazanılan bu hakkın sadece eczacıya yönelik olmasını ve depoların sürsarj yapmasına karşı olduğumuzu her fırsatta sürekli olarak açıkladık. Bu inancımızın gereği olarak ilaçları eski fiatla ve pulsuz olarak dağıtmaya devam ettik. Kooperatifimiz sürsarj yapacak olsa idi, belki ortak sayımız bu ölçüde artmayacak ve bu ciroyu yapamayacaktık. Ama sürsarjın yarattığı artı değer ile sermaye sorunumuzu kökten çözümlenmiş olacaktık. Bu değerlendirmeyi şu anda yaptığımız sanılmasın. Yönetim kurulumuz uygulamamızın başladığı noktada konuyu her yönüyle inceledi. Ekonomik yönden artı değerlerin kooperatifte yada ortaklarında oluşmasının önemli bir farkı olmadığını, her iki durumda da sonuçların ortaklara yansıtacağını, kooperatifin veya ortaklarının mali bünyelerinin güçlenmesinin, kooperatifi oluşturan gücün kaynağının ortaklar olması nedeni ile aynı sonucu vereceğini saptadık. Ayrıca kooperatifimizin ekonomik bir örgüt olmasının yanında mesleki örgüt niteliğinin de önemi

yadsınamazdı. Bizim kooperatifte uyguladığımız politikaların dış piyasaya da düzenleyici yansımaları olacaktı. Nitekim yaşanan süreçte bunun böyle olduğu EDAK'ın piyasada rekabet ortamını yaratan önemli bir etken olduğu görülmüştür.

Yönetim Kurulumuzun geçen yılki en önemli ve yorucu gündemi üretim konusu olmuştur. Yönetim Kurulumuzun üretim konusuna bakışı şudur. Ana sözleşmemizin amaçlar bölümü bize üretimde görev vermektedir. Bu görevin gereği olarak ve karşımıza çıkan bazı fırsatlar ve avantajlar değerlendirilerek bu noktaya gelinmiştir. Sonuçlarının da olumlu olacağına inancımız tamdır. Konu fırsatların EDAK ve ortakları adına değerlendirilmesine çalışmaktan ibarettir. Yoksa Yönetim Kurulumuzun EDAK'ın yapmakta olduğu depoculuk işlevini tamamen yerine getirebildiği gibi bir düşüncesi yoktur. Bu konudaki eksiklerimizi ve yapılması gereken işleri biliyoruz. Bu eksiklerin ortadan kaldırılmasına yönelik çalışmalarımız kesintisiz olarak sürmektedir ve sürecektir.»

söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi

İzmir doğumlu olan Ecz. Tijen TANÇ; E.Ü. Eczacılık Fakültesi'nden 1985 yılında mezun oldu. Alsancağ Şair Eşref Eczanesi sahip ve sorumlu müdürü olan Ecz. TANÇ, eczanesindeki laboratuvarında kozmetik preparatları hazırlamaktan, resim, makrome ile uğraşmaktan ayrı bir zevk aldığı söyleniyor.

— Ülkemizde kişinin dilediği mesleğe sahip olabilmesi «şansa kalmış» denilebilecek ölçüde zordur. Siz mesleğinizi nasıl seçtiniz? Şu an eczacı olmaktan memnunmusunuz?

— Sağlık ve kimya ile ilgili mesleklere karşıydım. Hatta tercih yapan arkadaşlarımla uzun tartışmalar yaptım. Ailemin isteği ile tercihlerimin arasına eczacılığı yazdım. Sağlık ve kimya dallarında istemiyordum ya ikisinin de olduğu mesleğimizi kazandım. İlk sene meslek derslerinede geçilmediğinden çok sıkıcı buldum ve tekrar sınava girerek inşaat mühendisliğini kazandım, ama mantıklı düşününce eczacılığı tercih ettim, ama eczacı olmaktan şu an pişmanmısınız? dersiniz ben mesleğimi seviyorum. Belki şu an fikir yürütmek için çok erken ama eczane eczacılığını da seviyorum. Keşke şu meslekte olsaydım demiyorum.

— Siz yeni mezun olduğunuz için eğitimin şu anki düzeyini iyi bilirsiniz, bize eczacılık eğitiminin olumlu veya olumsuz yanları ile bir eleştirisini yapabildirmisiniz?

— O kadar çok şey var ki hangisinden başlayayım? İnsan eczane açınca okulun ona hiç bir şey vermediğini görüyor. İlk önce eğitimimiz çok ezbere dayanıyor. Bizde hepsini unutuyoruz. Hocalarımızda sanki bizim birşeyler öğrenmemizi değilde bizi bırakmaya çaba harcıyorlar gibi. Aslında ikisini birden yapabilirler. Örneğin: Artık vizelerimizde var. Vizelerimizde test yapıp bizim ileride kullanacağımız bilgileri sorup, esas sınavda istediklerini sorsunlar. Bizde öğrenmiş olalım. Ben farmakolojiden hiç bir şey bilmiyorum desem yeri var. Bildiğimi de farmakolojiden bir yıl beklerken unuttum. Şu an kullandığım tek farmosötik teknoloji laboratuvarımın bana öğrettikleri. Bence tüm arkadaşlarım aynı durum ve düşüncede. Bana çoğu arkadaşım nasıl cesaret edip eczane açtığını yada niye kalfa tutmadığını soruyorlar. Demekki biz dört yıl okuyarak bir şey bilmiyoruz, kalfalar okumadan çok şey biliyorlar. Tabii ilaçların prospektüsünü okuyup ne işe yaradığını bulmak için eczacılık fakültesi bitirmek gerekmiyor. Derslerde yeri geldiğinde ilacın ticari isimlerinin de verilmesi daha iyi tanımamıza neden olur. Belki hocalarımız stajda öğrenirim diyebilirler. O zaman niye staj eğitimi daha organize bir şekilde okul tarafından yapılmıyor? Bilgilerimizi ilaç isimleri ile birleştirerek öğrenmek daha yararlı olmaz mıydı?

— Biliyorsunuz İlaç Eczacılık Genel Müdürlüğü'nün, eczanelerin temizlik tertipleri ve eczane dışı malzemelerin satışı ile ilgili dikkat çekici bir genelgesi yayımlandı. Bu bölgemizdeki bir gazetede sansasyonel bir haber haline getirildi. Siz bu konuda ne dersiniz?

— Bence meslek saygılığımız bunlara bağlı değil. Aslında çoğu insan bunlar eczanede satılmı diyor, ama almaya gelince eczaneye gelirler. Örneğin benim eczanem Alsancak'ta ve Alsancak'ta istemediğiniz kadar oyuncak ve terlik satan dükkan var. Hâlâ bana gelip şu oyuncak varmı diye soruyorlar, yada daha ilginç sorularla karşılaşıyorum. Çoğunun bulun-

ması bana da ters geliyor ve gelenleri bakkala gönderiyorum. Sormasınlar bizde satmayalım. Bizim terlik oyuncak satmamız yasakta bakkalların aspirin, gripin benzeri ilaçları satması neden yasaklanmıyor. Sahte aspirin üretilip bakkallar eliyle pazarlandığını yetkililer çok iyi bilirler. Meslektaşlarımın bu tür malzemeleri satmaları herhalde bir hoby değildir. Ekonomik şartlar zorlamaktadır, bu konuda eczanede satılabilecekler yeniden gözden geçirilirken, eczanede satılabileceklerinde dışarıda satışına mani olunmalıdır, yada; diğer ülkelerdeki gibi eczacı kârını % 40-50'lere çıkartsınlar bizde satmaya gerek duymayalım, bu kadar basit.

İstanbul Eczacılık Mektebinden 1948 yılında mezun olan Ecz. VEDİA KANTARCI halen BUCA KISMET ECZANESİ sahibesi ve mesul müdürü.

«Bir insan yaşamı» diye tanımlamanın yanlış olmayacağı 40 yılını bu meslek ile dolu dolu geçiren Ecz. VEDİA KANTARCI dünden bu güne bakarken canliliğine gölge düşüren bir buruklukla;

«Meslek ayağa düştü» diyor.

Yakın çevresinin ve meslektaşlarının sevgiyle «VEDİA ABLA» diye andıkları VEDİA KANTARCI. «Eczacılık» dendiğinde;

— Artık Eczanecilik! diye düzeltiyor. «Artık ilim, bilim hak getire. Dipdibe eczaneler. Devlet hastanesinin karşısındakiler de öyle, Üniversite karşısındakiler de. Eskiden ben eczane açtığımda 1950'de, iki eczane arasında 150 - 200 m. mesafe.... içinde, tuvalet, buzdolabı, akarsu, O₂ tübü, ovul, kreyon için (sanki yapıyor bugün ya!) prodüler tam olacak. Şimdi var mı? Deontoloji, mesleğe saygı yok, hastalığa saygı yok, hastaya saygı yok.

söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi

— Neden?

— Bugün eczacı para kazanmak için çahşiyor. Hep para ve rekabet. Bir dönem özel eczacılığın da açılışı. Ona da ancak parası çok olanlar girdi.

Vedia Abla ülkemizdeki eczane eczacılığını; «İş dolaptan alıp vermeye döküldü, hazır ilaca döküldü» diye özetlerken, 1970 yılında Tıp Kongresine (Federation International Pharmaceutique) katılmak için gittiği Batı Berlin'deki eczaneleri şöyle anlatıyor.

— Oradaki eczanelerde kapıyı açıp girdiğinizde kimse yok görünürde. İlaç ta yok. Vitrinde ilaç teşhir edilmiyor. İlaç pankartları, çiçekler var. İçeriden çıkan eczacı ne istediğinizi soruyor. Az Fransızcamla konuştum. Laboratuara aldılar beni. Fabrika gibi. Heidelberg'deki herhangi bir köy eczanesi bile öyle.

Bizde ise artık posyonlar, enfüzyonlar yok. Biz hazırlar, ağızlarını mantar tapayla kapatır, ipe bağlar, mühürlerdik. Kaşe basılırdı. Şimdi hiçbiri yok, hazırlayan da yok tabii.

— Peki yenilerin eğitimi nasıl sizce, eskiye oranlandığında yeterli mi?

— Çok dağılmışlar. Meslekten hariç bir alay şey öğretiliyor. Mesela eczacı mektebinde ben eskilerden farklı olarak «tıbbi yardım» dersi almıştım. Cerrahpaşa Hastanesinde staj gördüm. Çeşitli şeyler. Bir adam ikindiğinde rektum'u çıkıyordu. Sokmayı öğrendim, profesörün denetiminde. Doğum yaptırttım. Kimse olmadığında pekala bir kadını doğurtabilirim, çocuğun göbeğini kesebilirim, yanıklara müdahale edebilirim, korkusuzca. Ediyorum zaten. Katiyen korkmam. Bir profesörün yanında 3 ay staj gördüm. Çenesi düğenlerin çenesini sokmayı bile öğrendim.

Şimdi ticaret, halkla ilişkiler gibi şeyler gösteriyorlar. Bu halkla ilişkiler zaten ilkokuldan, aileden alınan eğitime bağlı birşey.

23 yaşındaydım eczaneyi açtığımda. Burada sağlık memuru yoktu. Yukarı mahallede bir kadın sırları dökülmüş emaye kaplarda, ağızı açık iğne yapmaya

gidiyordu. Ben de benden ilacı alana ücretsiz iğne yapıyordum. Altı treni ile gelen işçiler gelip iğnele-riyle kuyruk oluyorlardı. Sağlık Müdürlüğüne şikayet ettiler, Eczacı iğne yapamaz diye. Sağlık Müdürlüğüne ifade vermem için çağırıldılar. Ben de «Gelin beni iş başında görün, ne karakola gelirim ne Sağlık Müdürlüğüne» dedim. Medeni cesaretim de vardı, kendime güvenim de. Gece gece, gündüz gündüz. O zaman pi-yasaya yeni çıkmıştı 3 saatte bir penisillin. Yukarı mahallelere gidip çoluk çocuk, kadın erkek ücretsiz yapıyordum iğnelerini. Erkekler şaşırıyordu. Yapabilirmisin? diyorlardı. Nasıl şey? diyorlardı. O zaman bir kadının eczacılık yapması! 36 sene önce. Adeta bir kuşak. Sonra «Pekala, yapabilirsin» dediler Sağlık Müdürlüğünden. «Ancak buraya bir sağlık memuru tayin edin, damara yapmaya çekiniyorum» dedim. Yan etki, emboli korkusu. Korkuyorum. Ancak i.m. eller elinde olmaktansa, üstelik halk fakir, parasız yapıyorum. Derken 1955-56 larda SSK Hastanesi açıldı. Buca Belediyesine de sağlık memuru geldi. Ben bıraktım. Böyle bir hizmet verdik o zaman. İşte halkla ilişkileri biz kendimiz yarattık o zaman; bizim böyle bir dersimiz yoktu. İlk orta, lise ve üniversite hocalarımızın verdiği eğitim, halka nasıl yaklaşmamız gerektiğini öğretti. Yani halkla ilişkiler diye bir ders koysan ne olur, koymasın ne olur, o kişinin içinde.

— Peki, bugün eczacılık (olayına) nasıl bakıyorsunuz?

— Bugün dolaptan ilaç alınıp verildiği sürece böyle devam edecek. Kimya formülü aynı olan bir çok ilaç var piyasada. Bunu tekele indirmek lazım.

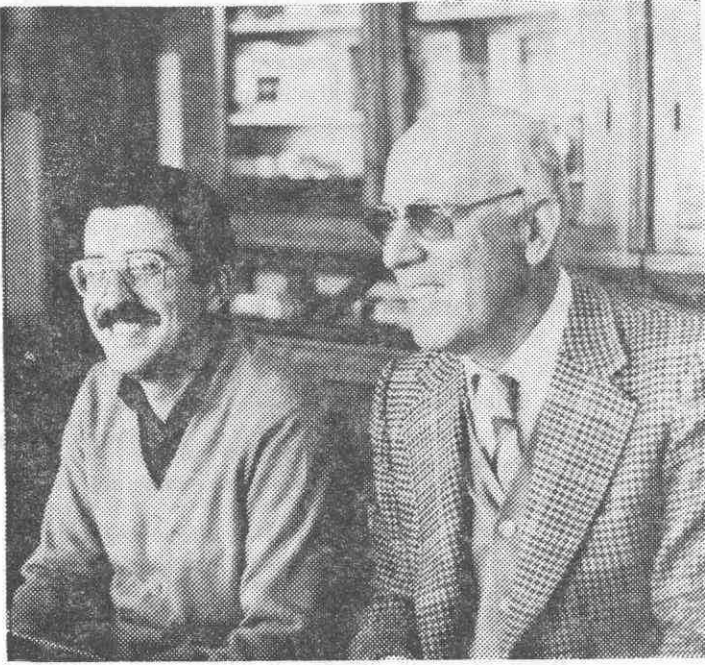
— Yani, jenerik isme geçmek lazım?

— Tabii. Doktorun ilacı kimyasal adıyla yazması lazım. Aksi takdirde zavallı hasta dilenci gibi kapı kapı dolaşıp sadaka ister gibi ilaç arıyor. Böyle şey olmaz.

— Peki, genelde nasıl özetleriz?

— Herkes şunu iyi bilsin. Bu meslekte gaye halka, hastaya hizmet, para her zaman kazanılır.

söyleşi söyleşi şöyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi

Ecz. Kemal ERGEN İ.Ü. Tıp Fakültesi Eczacılık Mektebini 1944 yılında bitirdi. Halen Buca Eczanesinin sahibi ve mesul müdürü.

Ecz. Oral DÜNYAOĞULLARI 1980 E.Ü. Ecz. Fak. mezunu. Halen özel bir ilaç üretim şirketinin üretim müdürü.

Size birisi eski BUCA'dan sözecek olursa mutlaka Buca Eczanesi ve sahibi KEMAL ERGEN'i de anlatacaktır.

1925 yılının bu ilk eczanesinin zaman içinde değişen sahiplerine karşın kullanılan dolaplar ve tüm prodü şişeleri tarihsel özelliklerini değişmeden koruyor. 7 - 8.000 nüfuslu Buca'da Mustafabey'in kurucusu olduğu bu eczane günde sadece iki saat hizmet vermiş. İstanbul'da Medrese eğitimi alan (dönemin üniversitesi) ağabey ERGEN devraldığına, erken saatlerde açtığı eczaneyi gece geç vakitlerde kapatıp giderken, zamanın elektriksiz Buca'sında evine giden yollar elindeki Lux lambasıyla aydınlanmış. 1944 yılında KEMAL ERGEN'in mezuniyeti ilk ağabey ERGEN eczaneyi kardeşine devretmiş.

Tarihi Buca Eczanesinin Kemal Bey tarafından bugüne değin süregelen düzenini sağlamada artık kızı Ecz. Engin'de kendisine yardımcı.

Üç kuşaktır devam eden bu eczanede Kemal Ergen hâlâ işinin başında;

«Bizim zamanımızda eczacılık daha saygındı» diyor ve ekliyor;

«Daha çok yapma ilaçlar vardı. Şimdi hazır şekle döndü. Saygınlık da ondan mı yitirildi? Ama daha çok meslekdaşların kendi sebebiyle oldu, Eczaneye en

basit ilaçlar geliyor, (Serum fizyolojik + Solusyon adrenalin) gibi. Birçok eczane bunu bile yapmıyor. Saygınlığı da yitiyor tabii.

— Yani üretimden uzaklaştığı sürece saygınlığından da uzaklaşıyor mu bir noktada, bir faktör olabilir mi?

— Tabii. Ayrıca açma kapama saatleri, nöbetlerde yetkili şahıs kalmaması... Duyuyoruz, aldığı ilacı ertesi gün geri getiriyor. Yazan doktor «nasıl verirler bu ilacı» demiş. Nöbet gecesi eczacı nöbetinin başında bulunmuyor. Sonra terlik, oyuncak satışları... Hiç satmadık biz şimdiye kadar.

— Onların satışının olumsuz bir etkisi oluyormuydu meslek açısından?

— Bence olur. İlk toto çıktığında birçok eczane toto oynattı. O dönemin İzmir Eczacı Odası Başkanı bana defalarca niçin burada toto bayiliği açmadığımı sordu. Şimdi bana reçete gelecek, «şu reçeteyi yapar mısın?» derken birisi toto kuponu getirecek. Ben reçeteyi bırakıp ta toto kuponunun kaydını mı yapacağım? Sonra mahkemeye verildi. Deontoloji mi neden bilmiyorum, hepsi bıraktı sonra, Deontoloji zaman zaman değişiyor böyle. Bu da öyle. Şimdi reçete yaparken gelecek, «benim ayağıma sandalet uydur» diyecek, olur mu?

söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi söyleşi

Sonra okullarda bilgi veriliyor ama kafi değil. Eczacı halkı aydınlatmanın gereğini duymalı. Sadece bilgi vermek te değil, aydınlatmak lazım halkı. Bir şey satmadan da kolay aydınlatmak. Öyle bilgiç kişiler var ki geliyor «karnım ağrıyor, bir İngiliz tuzu ver» diyor. Eskiden çok satardık. Sulfate de Magnesie. İshal olacak, geçirecek karın ağrısını kendince. Vermiyoruz, kızıyor, gidiyor, sonra geliyor «Benim apandisitim varmış iyi ki vermemişsin» diye teşekkür ediyor. Böyle vakalar oluyor. İlk anda kızıyorlar, sonra gelip teşekkür ediyorlar. Eczanede divers olması şart, ancak saygınlığı düşürmeyecek şekilde.

— Yeni baştan eczacılığın geçmiş dönemlerdeki gibi saygınlık kazanacağına inanyormusunuz?

— Tabii. Muvazaa olmazsa özellikle. Çok fazla serbest bırakıldı. Ayrıca eskiden 10.000 nüfusa bir eczaneydi. Şimdi nasıl? Bir sıra eczane. Birbirleriyle ekonomik çatışmaya girmemeleri lazım. O zaman bu saygınlık olur herhalde. Benim kanaatim o.

Bu arada söze K. Ergen'in bir ilaç sanayiinde üretim müdürü olarak çalışın damadı Ecz. ORAL DÜNYAOĞULLARI katılıyor;

«Meslek saygınlığı açısından eczacının saygınlığı tartışılıyor. Bir de sosyal bir toplum içerisinde, meslek dışında sosyal faaliyetler içinde eczacının yeri tartışılmalı. Devlet Tiyatrosuna Eczacı Odası bilet aldı. Kaç eczacı geldi? Veya sinema şenliğine kaç eczacı katıldı?

Eczacıların okuması gerekir değil mi? Eczacılık okulundan mezun olan kişi okul bitti okuma biter gibi bir düşüncede» diyor,

Ve K. Ergen ekliyor;

— Şimdi sattığımız ilaçların belki de % 80 'ini okulda okumadığımız ilaçlar oluşturuyor. Kendimizi yetiştirmeliyiz. Dergilerimiz de bize yardım etmeli.

Bir de ülkenin sosyo-politik olaylarıyla eczacının ilgilenmesi var. Türk Tabipleri Birliği idam cezasının kalkması için istemi yüzünden dava açıldı. Bir meslek odası mesleğin ötesinde böyle bir sosyopolitik olayla ilgilenmeli mi ilgilenmemeli mi? Yasal olarak bireysel görüş beyan etmek değil de oda olarak görüş beyan etmek suç oluyor.»

Bu konudaki düşüncelerini K. Ergen tek cümleyle özetliyor; «Bu geçiş döneminde maalesef böyle şeyler oluyor.»

Konu Eczacılık mesleğinin halkla olan ilişkilerine gelince ağabeyinin «Halkla direkt ilişkide olan meslekler içerisinde en güzelini seçmişsin, kutlarım seni» diyen Fakülteyi kazandığındaki kutlama telgrafından söz ediyor. O. Dünyaoğulları ve devamla «Gerçekten de her kesimden halkla eczanede yüzyüze direkt bir ilişki kuruyorsun» diyor. Hekimin halka birşeyler anlatmak için genelde pek vakti olmaması ve aslında anlatacak çok şeyin bulunması tüm sorumluluğu eczacıya yüklüyor. Bu sorumluluk için K. Ergen «İlacımı yazıp veriyor, tarif bile etmiyor, eczacı tarif ediyor. Hastayı aydınlatıp, rahatlatıyor. Ancak günde 80-90 kişi gelince artık yorucu oluyor. Bu işi gençlere devretmek istiyorum.» diyor.

Genç eczacı Dünyaoğulları da «Halkın ilaç isteme şekli farklı. Doğrudan gelip ağrısı için isteyebiliyor. Tümünden özele gidişi var. Bir de değişik türden geliyor, doğrudan ilaç adıyla. Bu kesim giderek artıyor. Kulaktan duymayla yetinen, yüksek fiatlı ilaç en iyi ilaçtır, çok ilaç yazan doktor iyi doktordur, diye, eksik yanlış bilgilerle giderek çoğalan bir kesim.»

— O zaman eczacının işleri ortaya çıkıyor. Eğitmek ve yanlışların altını çizerek düzeltmek. Değil mi?

— Büyük bir sabırla. Doktorların vizite ücretlerinin yüksek oluşu, hastanelerde sıra beklemek yerine eczaneye gelip kısa yoldan iyileşme çabası, çeşitli sorunlar... Ve tüm bu sorunlar karşısında değişmeyen eczacının hoşgörüsü...